

FINANČNÍ MEMORANDUM

Evropská Komise, dále jen „Komise“, jednající jménem Evropského společenství,
dále jen „Společenství“,

na jedné straně a

vláda *České republiky*, dále jen „příjemce“

na straně druhé,

SE DOHODLY TAKTO:

Opatření uvedené v článku 1 níže se provádí a financuje z rozpočtových prostředků Společenství v souladu s ustanoveními uvedenými v tomto memorandu. Technický, právní a správní rámec, v němž se opatření uvedené v článku 1 níže implementuje, je stanoven ve Všeobecných podmínkách, které jsou přílohou Rámcové dohody ze dne 6. srpna 1997 mezi Komisí a příjemcem, a jsou doplněny podmínkami tohoto memoranda a zvláštních ustanovení, které jsou jeho přílohou.

ČLÁNEK 1 - POVAHA A PŘEDMĚT

V rámci programu pomoci Společenství formou grantu přispívá na financování níže uvedeného opatření:

Číslo programu: **CZ 01.14**

Název: **Horizontální program podpory Společenství v oblasti jaderné bezpečnosti v roce 2001 pro Českou republiku**

Doba trvání: **do 31/11/2003**

ČLÁNEK 2 - ZÁVAZEK SPOLEČENSTVÍ

Maximální výše finančního příspěvku Společenství je stanovena ve výši **2,19 milionů EUR**, dále jen „grant ES“.

ČLÁNEK 3 - DOBA TRVÁNÍ A UKONČENÍ PLATNOSTI

Pro uvedené opatření je grant ES k dispozici pro uzavírání smluv do **30.11.2003**, za podmínek ustanovení tohoto memoranda. Všechny smlouvy musí být podepsány do tohoto data. Všechny zůstatky finančních prostředků z grantu ES, na které nebudou do

tohoto data uzavřeny smlouvy, budou zrušeny. Konečný termín pro vyplacení grantu ES je **30.11.2004**. Všechny platby musí být provedeny do tohoto konečného termínu plateb. Komise však za výjimečných okolností může souhlasit s přiměřeným prodloužením období pro uzavírání smluv nebo konečného termínu plateb, pokud bude příjemce takové prodloužení včas a se řádným zdůvodněním požadovat. Platnost tohoto memoranda vyprší na konci období pro platby grantu ES. Všechny dosud nevyplacené prostředky budou vráceny Komisi.

ČLÁNEK 4 - ADRESY

Korespondence týkající se realizace opatření, s uvedením čísla a názvu opatření, bude adresována takto:

pro Společenství:

Delegace Evropské komise v České republice
Pod Hradbami 17
160 00 Praha 6
Česká republika

pro příjemce:

Ministerstvo financí České republiky
Národní koordinátor pomoci
Letenská 15
118 10 Praha 1
Česká republika

ČLÁNEK 5 - POČET ORIGINALŮ

Toto memorandum je vyhotoveno v anglickém jazyce ve dvou stejnopisech.

ČLÁNEK 6 - VSTUP V PLATNOST

Toto memorandum vstupuje v platnost dnem, kdy jej podepíší obě smluvní strany. Žádné výdaje vynaložené před tímto datem nesplňují podmínky pro poskytnutí grantu ES.

Přílohy jsou považovány za nedílnou součást tohoto memoranda.

V Praze
Dne 7.1.2002

Dne 17.12.2001

Za příjemce

Za Společenství

Tomáš Potměšil

náměstek ministra financí

Ramiro Cibrian

vedoucí Delegace Komise

EVROPSKÁ KOMISE
Generální ředitelství pro rozšíření

ROZHODNUTÍ KOMISE
ze dne 27. 11. 2001,

kterým se zřizuje horizontální program podpory Společenství v oblasti jaderné bezpečnosti pro rok 2001 (pro Bulharsko, Českou republiku, Estonsko, Maďarsko, Lotyšsko, Litvu, Polsko, Rumunsko, Slovensko a Slovinsko)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství,

s ohledem na nařízení Rady (EHS) č. 3906/89 ze dne 18. prosince 1989 o hospodářské pomoci některým zemím střední a východní Evropy¹, naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 2666/2000², a zejména na článek 9 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) nařízení č. 3906/89 stanovuje pravidla a podmínky poskytování hospodářské podpory některým zemím střední a východní Evropy;
- (2) opatření tohoto rozhodnutí jsou v souladu se stanoviskem Výboru pro pomoc hospodářské restrukturalizaci některých zemí střední a východní Evropy,

ROZHODLA TAKTO:

Článek 1

Program popsany v příloze tohoto rozhodnutí se přijímá.

Článek 2

Nejvyšší částka pomoci Společenství činí 3,137 milionů EUR a v roce 2001 bude financována z rozpočtové položky B7-030.

V Bruselu

Za Komisi

¹ Úř. věst. č. L 375, 23. 12. 1989, s. 0011 - 0012.

² Úř. věst. č. L 306, 7. 12. 2000, s. 0001 - 0006 a č. L 038, 8. 2. 2001, s. 0051 - 0051.

Finanční návrh 2001

HORIZONTÁLNÍ PROGRAM PODPORY SPOLEČENSTVÍ V OBLASTI JADERNÉ BEZPEČNOSTI

1. IDENTIFIKACE

Druh programu	Horizontální, implementace formou osmi národních programů a jednoho mezinárodního programu s centralizovanou implementací
Rok	2001
Náklady	18 327 000 EUR
Implementační orgány	Národní fondy / CFCU / Implementační agentury v Bulharsku, České republice, Maďarsku, Lotyšsku, Litvě, Polsku, Rumunsku a Slovinsku, i útvary Komise
Datum ukončení uzavírání smluv:	30. listopad 2003
Datum ukončení plateb:	30. listopad 2004
Sektor	Průmysl a životní prostředí
Skupina	C
Rozpočtová položka	B7-030
Programování	Lucien Cécille, Eduards Deksnis (Pracovní skupina pro jadernou bezpečnost, GŘ pro rozšíření)
Manažer úkolu	Pro národní programy vedoucí odboru Phare u příslušné Delegace EK. Pro mezinárodní programy Lucien Cécille ve spolupráci s Hansem-Georgem Wagnerem z GŘ TREN (pro ZZ 01.25.01) a Andreas Herdina ve spolupráci s Peterem Reichelem z GŘ ECFIN (pro ZZ 01.25.02 a ZZ 01.25.03)

2. SOUHRN

Rizika spojená s výrobou jaderné energie a nakládáním s radioaktivními materiály jako je radioaktivní odpad a vyhořelé jaderné palivo, představují potenciální nebezpečí pro životní prostředí a zdraví, které může dlouhodobě ovlivnit kvalitu

života občanů Evropské unie a kandidátských zemí. Nehledě na kvalitu a rozsah těchto rizik vynakládaly vlády členských států v podobě opatření trvajících několik desetiletí trvalé úsilí o zvýšení jaderné bezpečnosti formou mnoha legislativních a regulačních akcí.

Výhled na rozšíření Evropské unie o deset dalších zemí střední a východní Evropy, z nichž některé mají velmi zastaralé jaderné reaktory / zařízení, jejichž úroveň bezpečnosti ve většině případů nedosahuje norem obecně přijímaných v členských státech, budí určité obavy.

V oblasti jaderné bezpečnosti poskytovala Evropská unie těmto kandidátským zemím podporu financovanou z fondu Phare od počátku 90. let. Do roku 1999 tato podpora probíhala zejména formou programů pro více zemí.

Od té doby všichni příjemci pomoci PHARE zahájili proces přistoupení, aby se stali členskými státy Evropské unie na základě výzvy k zahájení přístupových jednání, kterou vyjádřila nejprve Evropská rada v Lucemburku a následně Evropská rada v Helsinkách.

V souladu s tímto vývojem dvoustranných vztahů Evropské unie a zemí, které jsou příjemci uvedené pomoci, a vypracováním specifické zprávy Rady³, má být od roku 2001 podpora Společenství projektům jaderné bezpečnosti řízena formou horizontálního programu. Každý příjemce je pověřen implementací v rámci jednotlivých národních programů. Tento přístup znamená vysoký stupeň odpovědnosti za dosažení cílů programu na straně přijímající země, odpovídající vlastní odpovědnosti země za zajištění trvale udržitelné vysoké úrovně jaderné bezpečnosti v průběhu předvstupního procesu a po přistoupení.

Udržování vysoké úrovně jaderné bezpečnosti v zemích provozujících jaderné elektrárny bylo trvale zdůrazňováno v přístupových partnerstvích s přijímajícími zeměmi. Přístupová partnerství 2001 budou specificky odkazovat na doporučení ve zmíněné zprávě Rady.

Program odráží obecnou politiku doplňování vlastního úsilí přijímajících zemí o podporu Společenství. Tato podpora nereaguje pouze na zjištěné priority, ale také na konkrétní potřeby přenosu specifického know-how pro dosažení vysokého stupně jaderné bezpečnosti v celé Evropě. V některých případech program zahrnuje oblasti jdoucí za rámec doporučení zprávy Rady.

Tento program představuje dlouhodobou podporu Společenství pro řadu konkrétních otázek:

- regulační asistence;
- bezpečnost reaktorů;
- připravenost na mimořádné události v případě jaderné havárie;

³ V červnu 2001 Rada vydala zprávu o jaderné bezpečnosti v kontextu rozšíření. Tato zpráva odráží situaci a perspektivy jaderné bezpečnosti v kandidátských zemích a obsahuje doporučení pro zlepšení obecné situace i specifické situace jednotlivých zemí.

- nakládání s radioaktivním odpadem;
- ochrana před radiací;
- záruky.

Podporované projekty se soustředí zejména na poskytování podpory regulačním úřadům pro jadernou bezpečnost a organizacím pro technickou bezpečnost, které řeší specifické potřeby přenosu odborných zkušeností, jež jim umožní výkon jejich povolovací funkce. Kromě toho má být poskytována technická pomoc týkající se technologického rozvoje, dodávek vybavení a investic do jaderných zařízení.

Konečně program obsahuje i prvky podpory přípravy půjčky EURATOM.

Je nutno poznamenat, že program zahrnuje nejen šest ze sedmi kandidátských zemí, které mají v provozu jaderné elektrárny. Tento program řeší i otázky jaderné bezpečnosti týkající se historického radioaktivního odpadu, který je uložen v několika zemích (Lotyšsko, Maďarsko a Polsko). U jedné země (Lotyšsko) byl zahrnut významný návrh týkající se ochrany před radiací, protože tato práce by velmi napomohla procesu přistoupení.

Pokud jde o implementaci formou samostatných národních programů, zahrnuje tento návrh osm zemí - Bulharsko, Českou republiku, Maďarsko, Lotyšsko, Litvu, Polsko, Rumunsko a Slovinsko. Mezinárodní prvek tohoto programu obsahující tzv. „projekt ACCESS“ využívá všech deset zemí. Neexistuje opatření přímo zaměřené na Estonsko, kde budí obavy historický odpad. Důvodem je to, že se v současné době zpracovává komplexní strategická studie (financovaná Evropskou komisí) zaměřená na určení optimalizované správy radioaktivního odpadu a demontáže jaderných zařízení. Je velmi pravděpodobné, že na základě této studie bude PHARE podporovat další projekty technické asistence v roce 2002. U Slovenska je nutno návrhy dále zvážit při přípravě nadcházejícího programu PHARE 2002.

Relativně nízké náklady několika návrhů projektů (nižší než 0,5 mil. EUR) jsou odůvodněny tím, že se jedná o koncepční nebo průzkumné studie, pro které v některých případech existuje již značné množství informací. Většina takových projektů v oblasti nakládání s radioaktivním odpadem by měla v budoucnosti vyústit ve větší investiční projekty.

3. STRATEGIE

Svou strategii podpory jaderné bezpečnosti v přijímajících zemích stanovila Komise ve svém sdělení ze dne 6. září 2000, KOM (2000) 493 v konečném znění. Strategie vychází z politiky určené státy G7 v roce 1992 a odráží od té doby získané zkušenosti a dosažený vývoj. V zájmu podpory bezpečnosti provozu jaderných energetických zařízení v kandidátských zemích se pomoc soustředila na zvyšování kapacit jaderných regulačních úřadů a organizací technické bezpečnosti v kandidátských zemích. Podpora PHARE je poskytována i na projekty zvyšování bezpečnosti reaktorů určitých typů a zajištění vysoké úrovně provozní bezpečnosti po celou zbývající dobu životnosti určitých reaktorů, u kterých byl dán závazek k předčasnému odstavení. Strategie má sledovat zejména otázky přistoupení, představovat pokračování

předchozí podpory Společenství v oblasti jaderné bezpečnosti a podporovat činnosti v problematických oblastech.

V rámci celkové strategie EU pro přistoupení spadá tento program do přechodného období mezi předchozím přístupem vnější podpory mezinárodního programu pro země střední a východní Evropy a využíváním předvstupního finančního nástroje PHARE, zaměřeného na přistoupení. Lze očekávat, že doporučení zprávy Rady o jaderné bezpečnosti v kontextu rozšíření budou mít vliv na podporu PHARE v oblasti jaderné bezpečnosti a budou více zohledněna při přípravě příštích programů. Jakkoli vychází z návrhů projektů rozpracovaných před uvedenou zprávou, obsahuje program roku 2001 již také projekty, které přispívají k řešení poznatků zjištěných Radou Evropské unie v červnu 2001.

4. CÍLE A POPIS

4.1. Cíle

Obecným cílem tohoto programu je přispět ke zlepšení jaderné bezpečnosti v přijímajících kandidátských zemích.

Specifickým cílem programu je zajistit, aby níže uvedené projekty byly dokončeny během výplatního období a aby přinesly trvale udržitelné výsledky v zájmu požadované vysoké úrovně jaderné bezpečnosti.

U prvků programu obsahujících regulační asistenci je cílem přispět ke zlepšení faktorů, které ovlivňují regulační účinnost, vyjádřené například v závěrech 17. schůze skupiny CONCERT ve vztahu k technickému obsahu každého projektu. K těmto faktorům patří⁴:

- „Aby pracoval efektivně, musí mít regulační orgán dobře definovaný úkol, dobře definované pracovní a vyhodnocovací postupy, musí být nezávislý na energetických společnostech, politických silách a nátlakových skupinách, musí být transparentní a otevřený a musí mít přiměřené prostředky pokud jde o rozpočet a pro plnění úkolů kvalifikované a dobře motivované pracovníky.
- Efektivní regulační orgán je takový, který zajišťuje přijatelnou úroveň bezpečnosti, předchází zhoršení bezpečnosti, podporuje zlepšení bezpečnosti, pracuje včas a nákladově efektivně, zajišťuje důvěru provozovatelů, veřejnosti a vlády a trvale se snaží o zlepšování výkonu.
- Regulační systém je efektivní, pokud dodavatelé a distributoři energií dělají vše pro udržení či zlepšení bezpečnosti. Výkon provozovatelů těchto zařízení však závisí i na jiných faktorech a je obtížné podle něj hodnotit efektivitu regulačního orgánu.
- V rozvoji a údržbě efektivního regulačního orgánu hrají významnou úlohu mezinárodní spolupráce a mezinárodní hodnocení „peer reviews“.

⁴ Závěry 17. schůze skupiny CONCERT, 29. - 30. června 2000.

Podrobnosti o cílech projektů technické asistence v oblasti bezpečnosti jaderných reaktorů, nakládání s radioaktivními odpady, připravenosti na mimořádné situace a ochrany před radiací jsou uvedeny v projektových fiších (příloha 2).

4.2. Popis projektů

Vzhledem k jejich specifické technické povaze a v zájmu zvýšení bezpečnosti veřejnosti nemusí projekty podporované v oblasti jaderné bezpečnosti nutně odpovídat obecným kritériím projektů urychlovacích, spolufinancovaných nebo doplňkových. Projekty však byly zvoleny proto, že byly dostatečně vyspělé a byly schopné přispět k trvale udržitelnému zlepšení úrovně jaderné bezpečnosti v rámci svých specifických cílů. Obecné stanovisko je takové, že by projekt měl podpořit proces přistoupení v kandidátské zemi. Jak bylo uvedeno výše, projekty se dělí do sedmi různých tématických okruhů:

- regulatorní asistence;
- bezpečnost reaktorů;
- připravenost na mimořádné události;
- nakládání s radioaktivními odpady
- ochrana před radiací;
- poskytnutí půjčky EURATOM pro investiční projekt zlepšující bezpečnost reaktoru;
- záruky.

Význam každého z těchto tématických okruhů zjevně závisí na situaci, která převládá v každé kandidátské zemi v oblasti jaderné bezpečnosti. Pro přehlednost byly projekty určené k implementaci v rámci programu roku 2001 uvedeny podle zemí a na základě jejich specifčnosti ve vztahu k jaderné energii.

4.2.1 Bulharsko

BG 01.10.01 Šetření situace a zpracování směrnice pro případ vážné havárie

V současné době splňuje provozní dokumentace jaderné elektrárny Kozloduj (JEK) západní normy. To znamená, že tato dokumentace obsahuje pokyny pro normální provoz; pokyny pro mimořádné události; pokyny pro návrat do normálního stavu; místní havarijní plán a národní krizový plán. Jediný dokument, který stále chybí, je směrnice pro případy vážné havárie (SPVN), která definuje zejména povahu havárií a vhodná opatření pro mimořádné situace. Příprava SPVN by měla být založena na mnoha dobře zavedených počítačových kódech SPVN, které simulují chování aktivní zóny reaktoru a různé další klíčové prvky. SPVN by měla také stanovit organizační strukturu pro mimořádné situace a navrhnout metodiku školení zaměstnanců. Příjemcem tohoto projektu je jaderná elektrárna Kozloduj. SPVN by měla bulharským úřadům poskytnout i podklad k vypracování národního krizového plánu, který by definoval prostředky, zdroje a zařízení dostupné v případě jaderné havárie. Je nutno

poznámenat, že program PHARE v předešlých letech poskytoval podobnou podporu jaderným elektrárnám v jiných kandidátských zemích. Tento projekt je v souladu s doporučením typu I podle zprávy Rady.

BG 01.10.02 Zvýšení kapacity Bulharského úřadu pro jadernou bezpečnost pro hodnocení bezpečnosti

Jaderná elektrárna Kozloduj (JEK) se rozhodla zapojit do programu zvýšení bezpečnosti na blocích 3 a 4, aby zajistila jejich bezpečný provoz do jejich konečného uzavření, ke kterému se Bulharsko zavázalo v memorandu podepsaném v roce 1999 s Evropskou komisí. Souběžně JEK zvyšuje bezpečnost a spolehlivost JEK-5 a 6 s částečnou podporou formou půjčky EURATOM. Tyto akce zahrnují revizi bezpečnosti JEK 3, 4, 5 a 6. JEK se rovněž zapojila do přípravy moderního, dobře dokumentovaného systému řízení. Konečně JEK hledá i přiměřená opatření k zajištění integrity tlakové nádoby reaktorů JEK 3 až 6. Hlavním cílem projektu je poskytnout BÚJB externí podporu při co nejefektivnějším provádění jeho povolovací činnosti v úzké koordinaci s jinými projekty regulační asistence. Tento projekt je v souladu s doporučením typu I podle zprávy Rady.

4.2.2 Česká republika

CZ 01.14.01 Přehodnocení zátěžového stavu vnitřku tlakové nádoby reaktoru na základě mechanických vlastností po ozáření ve skutečném provozu

Materiálové vlastnosti vnitřních součástí reaktoru se během ozařování mění. Rozsah změny je ovlivněn teplotou při ozařování a proudem neutronů. Navrhuje se určení mechanických a lomových mechanických vlastností materiálu ozářeného během provozu v reaktorech VVER Greifswald, aby byly určeny parametry nutné k vyhodnocení zbytkové životnosti vnitřních struktur reaktoru (uvnitř aktivní zóny reaktoru). V této oblasti existuje málo údajů; určité výsledky byly získány ve Finsku na reaktorech Loviisa. Účelem projektu (který by zahrnoval dvě fáze, z nichž obě by byly financovány z tohoto projektu) bude nejprve určit metodiku experimentální části práce a stanovit integraci výsledné databáze vlastností do českých regulačních procesů. Tento projekt je v souladu s doporučením typu II podle zprávy Rady.

CZ 01.14.02 Vyhodnocení a validace počítačových kódů na základě experimentálních údajů PSB-VVER

Mezinárodní odborné organizace (např. CSNI, Výbor pro bezpečnost jaderných zařízení v OECD) zjistily naléhavou nutnost zvýšení důvěry v používání určitých termohydraulických kódů pro simulaci reaktorů VVER-1000. Parametry jedinečného zkušebního zařízení VVER-1000 (v Rusku) umožňují experimentální vyšetřování širokého spektra kritických termohydraulických procesů, ke kterým může dojít v primárních a sekundárních okruzích reaktorů VVER-1000 při přechodných a havarijních situacích. Protože několik termohydraulických kódů včetně kódů původem z EU mají k dispozici specializované instituce v České republice, navrhuje se v počáteční fázi definovat kritické experimenty, které by měly být provedeny na tomto zařízení v zájmu stanovení hraničních hodnot a hodnocení. Pro druhou fázi mimo tento projekt se navrhuje mezinárodní seminář, který by hodnotil důkladnost navrhovaného programu experimentů ve světle jiných snah financovaných Evropským společenstvím nebo z jiných zdrojů. Skutečné experimenty a post-

experimentální numerická analýza budou možné v pozdější fázi, kterou lze pro podporu PHARE uvažovat samostatně. Tento projekt je v souladu s doporučením typu I podle zprávy Rady.

CZ 01.14.03 Uzavření komory podzemního úložiště Richard

Pro institucionální radioaktivní odpad Česká republika po několik desetiletí provozuje dlouhodobé úložiště nazvané Richard. Toto úložiště bylo vybudováno v bývalém vápencovém lomu vytěženém v hoře v severní části země. Balíky odpadu se ukládají do komor, které jsou umístěny podél chodeb. Komory se mají uzavřít pomocí betonového utěsnění a vyplnění prostor mezi balíky vhodnými materiály. Hlavním cílem projektu je pomoci při přípravě technického řešení utěsnění chodeb a při bezpečnostním vyhodnocení konečného řešení. Jedná se o nutný předpoklad prokázání dlouhodobé bezpečnosti celého úložiště radioaktivního odpadu. Tento projekt je v souladu s doporučením typu II podle zprávy Rady.

CZ 01.14.04 Rekonstrukce horké komory úložiště Richard

V současné době v České republice existují určité použité radioaktivní zdroje, pro které neexistuje dlouhodobé skladování nebo likvidace. Jedná se zejména o dlouhodobé radioaktivní zdroje, které jsou provizorně umístěny v prostorách uživatelů. Státní organizace Správa úložišť radioaktivních odpadů uznává, že je povinna zajistit způsob likvidace těchto zdrojů. Zkoumá možnost využití úložiště Richard k dočasnému skladování před likvidací v hlubinném úložišti. Podle českých předpisů by dočasné uložení v komorách úložiště Richard vyžadovalo obal nebo nový obal pro tyto zdroje a kontrolu jejich fyzické integrity. Proto musí být u úložiště Richard funkční vhodná horká komora. Cílem tohoto projektu je vypracovat plán rekonstrukce této horké komory a provést nutné rekonstrukční práce, aby mohly práce se zajištěním obalů proběhnout co nejdříve. Tento projekt je v souladu s doporučením typu II podle zprávy Rady.

CZ 01.14.05 Vývoj informačního systému sledování odpadů

Aby splnila požadavky Společné mezinárodní úmluvy o bezpečnosti nakládání s radioaktivním odpadem, byla Správa úložišť radioaktivních odpadů jako instituce odpovědná za nakládání s radioaktivním odpadem a jeho likvidaci pověřena provedením inventury všech druhů odpadů skladovaných nebo likvidovaných na území České republiky. Pro tento účel byla vytvořena počítačová databáze. Ačkoli je systém již funkční, vyžaduje další optimalizaci, aby mohl být každý původce radioaktivního odpadu napojen na existující systém on-line. Hlavním cílem projektu je posílit kapacitu úřadu při sledování všech druhů radioaktivního odpadu na území České republiky pomocí optimalizace počítačové databáze. Tento projekt je v souladu s doporučením typu II podle zprávy Rady.

4.2.3 Maďarsko

HU 01.11.01 Podpora TSO pro hodnocení úrovně 2 PSA pro VVER 440/213

Byl zahájen detailní analytický program na úrovni 2PSA pro JE PAKS.

Regulátor jaderné činnosti HAEA/NSD bude muset vyhodnotit relevanci vstupních dat, použité metodologie a výsledky analýz, které by bylo nejlepší využít pro regulační účely. Úroveň 2 PSA má být ovlivněna analýzami, jejichž technický stav je takový, že interní zdroje HEA/NSD nestačí pro vyhodnocení kvality provedené práce. V průběhu tohoto projektu se navrhuje vypracovat metodologii pro revizi úrovně 2 PSA pro HAES/NSD a implementovat ji při revizi zpráv předkládaných HAEA/NSD. Zvýšení rozsahu a nezávislosti podpory TSO regulačnímu orgánu odpovídá doporučení typu I ze zprávy Rady.

HU 01.11.02 Vyhodnocení vyjmutí odpadu a možnosti ukládání na úložišti radioaktivního odpadu Püspökszilágy

V současné době je v Maďarsku v provozu pouze jedno úložiště pro skladování / likvidaci radioaktivního odpadu. Toto zařízení umístění v Püspökszilágy je téměř plné. Pro zvýšení kapacity skladování / likvidace zařízení je nutné vyjmout odpad z kobek pro následnou redukci objemu pomocí řady zpracovatelských postupů. Hlavním cílem projektu je vyhodnotit sérii možností pro vyjmutí / zpracování / úpravu, prozatímní skladování a likvidaci různých druhů radioaktivního odpadu, který je v současné době skladován na uvedeném místě, aby bylo možné uvolnit další prostor.

4.2.4 Lotyšsko

LE 01.09.01 Projekt další kobky pro uložení odpadu a integrovaného úložiště pro dlouhodobý odpad v Baldone, Lotyšsko

Podpovrchové úložiště radioaktivního odpadu v Baldone, 27 km od Rigy, zahájilo provoz v roce 1961. Toto zařízení je jediným úložištěm pro veškerý radioaktivní odpad shromážděný v Lotyšsku (po případné úpravě). V blízké budoucnosti má Lotyšsko zlikvidovat výzkumný reaktor Salaspils, ze kterého se očekává až 1200 m³ odpadu s aktivitou vhodnou pro uložení v Baldone. Kromě toho se na tomto úložišti mají likvidovat použité zapečetěné radioaktivní zdroje nacházející se na lotyšském území. V současné době v Baldone neexistují žádné skladovací prostory, které by odpovídaly normám EU. Tento projekt má specifikovat podrobný návrh betonové kobky pro podpovrchové ukládání na základě zkušeností EU; specifikovat návrh integrálního zařízení v této kobce pro dlouhodobé skladování dlouhodobého radioaktivního odpadu; a návrh nutné dokumentace, která by byla vyžadována pro budoucí projekt výstavby. To je v souladu s doporučením typu II podle zprávy Rady.

LE 01.09.02 Zlepšení ochrany před radiací v souvislosti s lékařským ozářením

Přechod na právní předpisy Společenství vyžaduje, aby byly v Lotyšsku uplatněny požadavky směrnice Rady 97/43/EURATOM ze dne 30. června 1997 o „ochraně zdraví osob před riziky vyplývajícími z ionizujícího záření v souvislosti s lékařským ozářením“. V první fázi to znamená náhradu zastaralého zařízení, které nemůže splnit moderní normy, kromě toho je nutné navrhnout a implementovat technické předpisy i vyškolené zaměstnance. Tento projekt bude napomáhat při přípravě nových národních předpisů o technickém dozoru nad radiologickým zařízením, používaným v lékařství, včetně modernizace laboratorních norem. Kromě toho by zahrnoval komplexní program vzdělávání s pomocí národních odborníků kvalifikovaných v důsledku předchozí pomoci. Ačkoli nedávná zpráva Rady neuváděla žádná doporučení ohledně

ochrany před radiací, uznala, že tato otázka má určitý vliv na jadernou bezpečnost. Úspěšná implementace projektu by měla kladně ovlivnit okolnosti výjimky, o kterou Lotyšsko požádalo ve vztahu k implementaci výše uvedené směrnice Rady.

4.2.5 Litva

Všechny tři následující projekty se týkají různé podpory litevského regulatorního úřadu VATESI při přípravě analytické zprávy o bezpečnosti JE Ignalina, blok 2. Jedná se o nutný předpoklad provozu této elektrárny po roce 2003.

LI 01.18.01 Podpora Vatesi a jejích podpůrných organizací při revizi bezpečnostní zprávy JE Ignalina, blok 2

Jaderná elektrárna Ignalina (JEI) se skládá ze dvou reaktorů RBMK-1500. JEI-1 by měla být uzavřena do roku 2005. JEI-2 má být v provozu do roku 2009. Konečné datum uzavření tohoto bloku musí litevské orgány teprve stanovit. Pro provoz po roce 2003 by však litevský povolovací úřad (VATESI) měl poskytnout licenci na základě analytické zprávy o bezpečnosti (AZB). V nedávné minulosti byla zpracována AZB pro JEI-1 s podporou organizací EU. Ačkoli lze část této zprávy využít pro zpracování AZB pro JEI-2, měla by být provedena další bezpečnostní analýza a měly by být poskytnuty další informace. To se týká zařazení dalších informací do AZB a údajů např. o nakládání s radioaktivním odpadem, ochraně před radiací, postupech pro krizové situace a analýzu havárií, monitoringu stárnutí a určitých dalších aspektech systémové analýzy a hodnocení radiologických důsledků vyplývajících z vybraných havarijních scénářů. Podpora pro VATESI se týká hlavně revize AZB pro JEI-2. Tento projekt je v souladu s doporučením typu I podle zprávy Rady.

LI 01.18.02 Program pomoci Vatesi a jejím podpůrným organizacím při analýze strukturální dynamiky

AZB vypracovaná pro JEI-1 doporučuje prošetření dalších otázek. Jedno doporučení se týká analýzy strukturální dynamiky budov a prvků JEI-1. Má být řešeno několik oblastí, např. obvyklé dynamické zatížení, seismická kvalifikace všech budov JEI (včetně interakce půdních struktur, reakce zařízení a potrubního systému) a důsledků výbuchů a šokových vln (včetně dopadu rakety nebo havárie letadla), zejména na halu reaktoru. Tento projekt by měl vyústit ve vypracování národních pokynů a metodologií pro strukturální analýzu betonových a kovových struktur vystavených takovému dynamickému zatížení. Tento projekt je v souladu s doporučením typu I podle zprávy Rady.

LI 01.18.03 Podpora Vatesi při důležitých úkolech spojených s povolováním činností JE Ignalina

Projekt je logickým pokračováním probíhajícího projektu PHARE č. LI9806.016, který má být dokončen do konce října 2001. Jeho cílem je poskytnout podporu VATESI v těchto oblastech: kvalifikace vybavení, implementace metodologie ENIQ pro nedestruktivní analýzu; licenční analýza a hodnocení havárií vyplývajících z projektu a analýza vážných havárií. Projekt by měl být dalším příspěvkem k přípravě AZB pro JEI-2. Pracovní program tohoto projektu by měl být úzce spojen s projekty LT01.18.01 a LT01.18.02 z důvodu jasných interakcí mezi těmito projekty, zejména v oblasti licenční analýzy a hodnocení havárií vyplývajících z projektu.

Tento projekt zahrnuje organizování vzdělávacích kurzů a dodávku příslušného softwaru a hardwaru. Tento projekt je v souladu s doporučením typu I podle zprávy Rady.

4.2.6 Polsko

PL 01.13.01 Zlepšení skladovacích podmínek a uzavření státního úložiště radioaktivního odpadu Rózan

V Polsku je v provozu jedno podpovrchové úložiště krátkodobého radioaktivního odpadu v Rózanu. V roce 1989 byly zjištěny úniky tritia ze zařízení, což naznačovalo existenci určitých vad v bariérách použitých k izolaci radioaktivního odpadu do biosféry. Od té doby proběhla řada hydrogeologických studií na vyjasnění úniku. Na základě takto získaného velkého objemu dat by měla být vypracována revidovaná verze bezpečnostní zprávy o provozu zařízení. Měla by být stanovena i koncepce nápravy. Konečně by měla být aktualizována bezpečnostní zpráva o fázi uzavírky úložiště. Protože tyto zprávy nejsou k dispozici, mohla by Polská národní atomová energetika (NAAE) v blízké budoucnosti ukončit veškeré ukládání v zařízení a zabránit akci vedoucí k uzavření úložiště. Tento projekt je v souladu s doporučením typu II podle zprávy Rady.

PL 01.13.02 Vývoj technologie a nákup zařízení pro zapouzdření vyhořelého jaderného paliva z polských výzkumných reaktorů

V současné době se vyhořelé jaderné palivo z provozu výzkumných reaktorů (např. reaktorů EWA a MARIA) skladuje v chladicích nádržích Polského ústavu jaderné energie ve Swierku. Skladuje se více než 500 jednotek jaderného paliva. U jednotek které byly skladovány více než 20 let, byla zjištěna koroze vnějších plášťů. V důsledku toho vzrůstá úroveň kontaminace chladicích nádrží. Na základě předběžných šetření má tento projekt rozvinout koncepci dlouhodobého suchého skladování těchto jednotek vyhořelého paliva a vytvořit podmínky k podstatnému zpomalení procesu koroze zapouzdřením do vhodného materiálu. Zhruba 40 % nákladů tohoto projektu bude alokováno na nákup zařízení. Tento projekt je v souladu s doporučením typu II podle zprávy Rady.

4.2.7 Rumunsko

RO 01.10.01 Konsolidace regulatorního režimu jaderné bezpečnosti

Cílem projektu je technická konsolidace schopnosti rumunského regulatorního úřadu pro jadernou energetiku CNCAN v oblasti nakládání s radioaktivními odpady a těžbou a zpracováním radioaktivních surovin, jaderného zabezpečení, fyzické ochrany a jaderné bezpečnosti. Mají být vypracovány interní pracovní postupy CNCAN podle evropských norem zajištění jakosti (ISO 9000). Předpokládá se rozsáhlý program praktického vzdělávání zaměstnanců CNCAN. Činnost odpovídá krátkodobým i střednědobým prioritám podle NPAA (Národního plánu pro přijetí právních předpisů Společenství) z let 1999 a 2000. Řeší specifické doporučení pro zemi typu I z nedávné zprávy Rady.

RO 01.10.02 Podpora rumunskému regulačnímu úřadu při revizi bezpečnosti požární ochrany, přetlakové ochrany primárního okruhu reaktoru a hlavního parovodu v elektrárně Cernavoda-1

Probíhá program pro provozovatele JE Cernavoda 1 na implementaci bezpečnosti a jiné modernizace zařízení dle potřeby nebo podle doporučení skupiny provozovatelů CANDU. Projekt má podporovat CNCAN při licenční revizi určitých bezpečnostních aspektů JE Cernavoda 1. K těm patří celkový program požární ochrany, analýza požárních rizik a potenciálních účinků požáru, zlepšení opatření požární ochrany, bezpečnostní analýza hydraulického rázu ve speciálních bezpečnostních systémech (nouzové chlazení aktivní zóny a odstavení systému č. 2), přetlaková ochrana primárního okruhu reaktoru a analýza hlavního parovodu. Tento projekt řeší doporučení typu I z nedávné zprávy Rady.

4.2.8 Slovinsko

SL 01.10.01 Seismický monitoring oblasti Krsko

Po doporučení z předešlého projektu PHARE (např. geofyzikální výzkum okolí JE Krsko) se Slovinsko rozhodlo modernizovat seismický monitorovací systém v okolí JE Krsko. Pomocí vlastních zdrojů budou v roce 2001 instalovány další pevné seismické stanice. Zajištění dvou dalších mobilních seismických stanic v rámci tohoto projektu, doplňující zvýšené stávající i plánované pokrytí, pomůže při rozhodování o umístění dalších pevných seismických stanic (celkem až čtyř) a doplní seismickou síť. Vysoká hustota seismických stanic má zásadní význam v regionech s nízkou seismicitou, jako v případě oblasti okolo JE Krsko. Tento projekt řeší doporučení typu II podle zprávy Rady.

4.2.9 Mezinárodní prvek

ZZ 01.25.01 Podpora kandidátským zemím při jejich přípravě na plnění kapitoly VII Smlouvy o EURATOMu a prováděcího nařízení EURATOM 3227/76 - projekt ACCESS

Cílem projektu ACCESS (spolupráce kandidátských zemí se systémem záruk EURATOM) je připravit provozovatele jaderných zařízení v kandidátských zemích na splnění ustanovení Smlouvy o EURATOMu ve věci povinnosti evidence jaderných materiálů. Projekt poskytuje technické příručky, příručky postupů a vzdělávací příručky v jazycích každé přijímající země. Zahrnuty jsou i vzdělávací semináře a dodávky hardwaru. Projekt byl zahájen v roce 2000 a skončí v roce 2004, podle skutečného přistoupení současných kandidátských zemí. Jeho první fáze již byly financovány z podpory předešlých programů Phare v oblasti záruk. Povaha projektu vyžaduje centralizovanou implementaci v úzké spolupráci s úřadem pro záruky EURATOM.

ZZ 01.25.02 Doporučení EIB v souvislosti s půjčkou Euratom na projekt Cernavoda 2

Dne 11. května 1999 požádala rumunská vláda o půjčku EURATOM pro SNN (rumunskou státní elektrárenskou společnost). Podle požadavků kladených na poskytování půjček EURATOM byly provedeny čtyři studie jaderné bezpečnosti

dokončené JE Cernavoda a jejího vlivu na životní prostředí i ekonomické odůvodnění tohoto zařízení a finančních schopností příjemce půjčky k jejímu splácení. Tento další projekt pokryje poplatky na syntézu těchto studií pro šetření ze strany Evropské investiční banky, která má vydat stanovisko k poskytnutí půjčky.

Vzhledem k povaze této akce, která vyžaduje úzkou spolupráci s Evropskou investiční bankou a právními experty, musí tento projekt centrálně řídit Evropská komise, formou výjimky z celkové politiky platné pro většinu tohoto programu.

ZZ 01.25.03 Právní poradenství Rumunsku a SNN v souvislosti s půjčkou Euratom na projekt Cernavoda 2

Dne 11. května 1999 požádala rumunská vláda o půjčku EURATOM pro SNN (rumunskou státní elektrárenskou společnost). Podle požadavků kladených na poskytování půjček EURATOM byly provedeny čtyři studie jaderné bezpečnosti dokončené JE Cernavoda a jejího vlivu na životní prostředí i ekonomické odůvodnění tohoto zařízení a finančních schopností příjemce půjčky k jejímu splácení. Tento další projekt poskytne Rumunsku naléhavě požadovanou asistenci při vyhodnocování jeho právního postavení ve vztahu k půjčce a při jednání s EURATOM ve vztahu k dokumentaci nutné pro půjčku.

Vzhledem k povaze této akce, která vyžaduje úzkou spolupráci s Evropskou investiční bankou a právními experty, musí tento projekt centrálně řídit Evropská komise, formou výjimky z celkové politiky platné pro většinu tohoto programu.

4.3 Projektové fiše

Projektové fiše uvádějí další podrobnosti o obsahu výše uvedených akcí (viz příloha 1).

4.4 Standardní poznámka k environmentálním aspektům

Všechny investiční projekty, které podle pravidel uvedených ve směrnici Rady 85/337/EHS ve znění směrnice 97/11 vyžadují posouzení vlivu na životní prostředí, by měly podléhat posouzení vlivu na životní prostředí. Pokud nebyla směrnice dosud plně transponována, měl by být postup obdobný postupu stanovenému výše uvedenou směrnicí.

Všechny investiční projekty budou prováděny v souladu s příslušnými právními předpisy Společenství pro životní prostředí. Projektové fiše budou obsahovat specifické doložky o splnění příslušných právních předpisů EU v oblasti životního prostředí podle druhu činnosti prováděné v rámci každého investičního projektu.

4.5 Podmínky

Skutečné zahájení některých výše uvedených projektů vyžaduje určité podmínky, které jsou podrobněji popsány v příslušných projektových fiších:

BG 01.10.01: musí být věnována náležitá pozornost výsledkům předchozích a probíhajících projektů analýzy havárií VVER v rámci jiných programů PHARE a TACIS.

BG 01.10.02: úzká koordinace s projektem BG/TS/15 financovaným z programu jaderné bezpečnosti Phare 1999. Příprava moderního a dobře dokumentovaného systému řízení jakosti musí brát v úvahu výsledky projektu BG/TA/03. Konečně, harmonogram implementace tohoto projektu musí být v souladu se závazky Bulharska k uzavření elektrárenských bloků 3 a 4.

CZ 01.14.01: mechanické vzorky nutné pro projekt musí být dodány z JE Greifswald z Německa.

CZ 01.14.02: musí být věnována náležitá pozornost výsledkům jiných projektů PHARE a TACIS i jiných projektů prováděných na PSB.

CZ 01.14.03: musí být dodrženy předpisy pro životní prostředí (podrobnosti viz fiše).

CZ 01.14.04: musí být dodrženy předpisy pro životní prostředí (podrobnosti viz fiše).

HU 01.11.01: výsledky tohoto projektu musí být zpřístupněny „rodině“ uživatelů VVER 440/213. Musí být brány v úvahu výsledky jiných projektů PHARE a TACIS v této oblasti.

LE 01.09.01: musí být vzato v úvahu hodnocení dlouhodobé bezpečnosti a posouzení vlivu na životní prostředí v rámci projektu financovaného ES a ukončeného v roce 2001. Musí být dodrženy předpisy pro životní prostředí (podrobnosti viz fiše).

LI 01.18.01, LI 01.18.02, LI 01.18.03 - úzká koordinace mezi těmito projekty.

PL 01.13.01: musí být vzaty v úvahu výsledky předchozího projektu financovaného z Phare. Musí být dodrženy předpisy pro životní prostředí (podrobnosti viz fiše).

PL 01.13.02: musí být vzaty v úvahu výsledky předchozího projektu financovaného z Phare. Musí být dodrženy předpisy pro životní prostředí (podrobnosti viz fiše).

RO 01.10.01: vytvořit vazbu s projektem financovaným z Phare RO/RA/02.

RO 01.10.02: vytvořit vazbu s projektem financovaným z Phare PH/01/99.

5. ROZPOČET

Země	Implementační agentura	Kód	Příděl (EUR)
Bulharsko	CFCU	BG 01.10	4,5 mil. EUR
Projekt 1		BG 01.10.01	2,5 mil. EUR
Projekt 2		BG 01.10.02	2,0 mil. EUR
Česká republika	CFCU	CZ 01.14	2,19 mil. EUR
Projekt 1		CZ 01.14.01	0,89 mil. EUR

Projekt 2		CZ 01.14.02	0,4 mil. EUR
Projekt 3		CZ 01.14.03	0,4 mil. EUR
Projekt 4		CZ 01.14.04	0,2 mil. EUR
Projekt 5		CZ 01.14.05	0,3 mil. EUR
Maďarsko	CFCU	HU 01.11	1,05 mil. EUR
Projekt 1		HU 01.11.01	0,75 mil. EUR
Projekt 2		HU 01.11.02	0,3 mil. EUR
Lotyšsko	CFCU	LE 01.09	1,75 mil. EUR
Projekt 1		LE 01.09.01	0,1 mil. EUR
Projekt 2		LE 01.09.02	1,65 mil. EUR
Litva	CFCU	LI 01.18	2,7 mil. EUR
Projekt 1		LI 01.18.01	1,2 mil. EUR
Projekt 2		LI 01.18.02	1,0 mil. EUR
Projekt 3		LI 01.18.03	0,5 mil. EUR
Polsko	CFCU	PL 01.13	1,45 mil. EUR
Projekt 1		PL 01.13.01	0,45 mil. EUR
Projekt 2		PL 01.13.02	1,00 mil. EUR
Rumunsko	CFCU	RO 01.10	1,4 mil. EUR
Projekt 1		RO 01.10.01	1,0 mil. EUR
Projekt 2		RO 01.10.02	0,4 mil. EUR
Slovinsko	CFCU	SL 01.10	0,15 mil. EUR
Projekt 1		SL 01.10.01	0,15mil. EUR
Mezinárodní	Komise	ZZ 01.25	3,137 mil. EUR
Projekt 1		ZZ 01.25.01	2,087 mil. EUR
Projekt 2		ZZ 01.25.02	0,75 mil. EUR
Projekt 3		ZZ 01.25.03	0,3 mil. EUR
CELKEM			18,327 mil. EUR

6. IMPLEMENTAČNÍ UJEDNÁNÍ

Převážná část tohoto finančního návrhu platí pro horizontální program. Projekty budou implementovány pomocí struktur národního programu PHARE. Tento finanční návrh bude členěn podle jednotlivých zemí a výsledkem bude osm samostatných finančních memorand, jak uvádí tabulka výše.

Pouze mezinárodní prvek tohoto programu (ZZ 01.25) bude jménem přijímajících zemí centrálně implementovat, řídit a koordinovat ústředí Komise prostřednictvím pracovní skupiny pro jadernou bezpečnost GR pro rozšíření. Prováděcí ustanovení může Komise revidovat dle potřeby.

6.1. Implementace

Kromě mezinárodního programu (ZZ 01.25) bude program řízen v souladu s decentralizovaným implementačním systémem PHARE (DIS), s předběžným souhlasem Evropské komise a při dodržení „nových pravidel pro smlouvy v oblasti jaderné bezpečnosti“, která Komise přijala dne 6. září 2000, v rozsahu, v jakém jejich ustanovení neupravují výhradně centrálně implementované projekty („Komise bude ...“). Národní koordinátor pomoci (NAC) každé z osmi zemí (viz tabulka výše) ponese celkovou odpovědnost za programování, monitorování a implementaci programů PHARE. Národní koordinátor pomoci a Národní schvalující úředník (NAO) společně zodpovídají za koordinaci mezi PHARE (včetně PHARE CBC), ISPA a SAPARD.

Národní fond (NF) na příslušném ministerstvu (viz tabulka níže), v jehož čele bude stát Národní schvalující úředník (NAO), bude provádět dozor nad finančním řízením programu a bude odpovídat za podávání zpráv Evropské komisi. NAO celkově zodpovídá za finanční řízení prostředků PHARE. NAO zajistí dodržování všech pravidel, předpisů a postupů PHARE pro nabídková řízení, podávání zpráv a finanční řízení i pravidel Společenství pro státní podporu a zajistí řádnou funkci výkaznictví a projektového informačního systému. Národní schvalující úředník ponese plnou celkovou odpovědnost za prostředky PHARE v programu do uzavření programu. Vhodnou finanční kontrolu provádí ohledně implementace programu příslušný Národní kontrolní úřad.

Národními fondy (NF) v jednotlivých zemích jsou:

Bulharsko	- Ministerstvo financí
Česká republika	- Ministerstvo financí
Maďarsko	- Ministerstvo financí
Lotyšsko	- Ministerstvo financí
Litva	- Ministerstvo financí
Polsko	- Ministerstvo financí
Rumunsko	- Ministerstvo veřejných financí

Slovinsko - Ministerstvo financí

Komise bude převádět prostředky do NF v souladu s memorandem o porozumění podepsaným mezi Komisí a příslušnými vládami většinou v prosinci 1998. Prostředky budou převáděny na žádost ze strany NAO.

Platba **do výše 20 %** prostředků určených k místnímu řízení bude převedena do příslušného NF po podpisu finančního memoranda a finančních dohod (FD) mezi NF a implementačními agenturami (IA) / centrální finanční a kontraktační jednotkou (CFCU). Musí být rovněž splněna ustanovení v člancích 2 a 13 memoranda o porozumění o NF. Kromě toho musí NAO předložit Komisi jmenování Schvalujících úředníků programu a popis zavedeného systému, s vysvětlením toku informací mezi NF a IA/CFCU a způsobu, jakým bude plněna platební funkce.

Budou provedeny čtyři přiděly **do výše 20 %** prostředků určených k místnímu řízení nebo bude vyplacen celý zůstatek rozpočtu, podle toho, která částka bude nižší. První platba bude provedena jakmile IA a CFCU vyplatí 10 % rozpočtu. Žádost o druhou platbu může být podána po vyplacení 30 % celkového platného rozpočtu. Hranicí pro třetí splátku je 50 % a pro čtvrtou splátku vyplacení 70 %. Pokud vedení Komise nevydá výslovný souhlas, nelze podávat žádosti o platby v případě, že celková výše prostředků uložených v NF a implementačních agenturách přesáhne 10 % celkového rozpočtu platného pro daný závazek. Výjimečně může NAO žádat o zálohu převyšující 20 % v souladu s postupy, které stanoví výše uvedené memorandum o porozumění.

Za podprogramy budou odpovídat IA takto:

Bulharsko:

CFCU

Česká republika:

CFCU

Maďarsko:

CFCU

Lotyšsko:

LE 0109.01: Ministerstvo ochrany životního prostředí a regionálního rozvoje

LE 0109.02: Ministerstvo financí

Litva:

CFCU, Ministerstvo financí

Polsko:

CFCU

Rumunsko:

CFCU, Ministerstvo financí

Implementační agentura: CNCAN

Slovinsko:

CFCU

Národní fond převede finanční prostředky do určené implementační agentury v každé zemi, včetně centrální finanční a kontraktační jednotky (CFCU) v souladu s finančními dohodami (FD), podepsanými v případě potřeby mezi NF a IA/CFCU. Každá jednotlivá finanční dohoda bude předem schválena Evropskou komisí. V případě, kdy je sám NF platebním zástupcem CFCU/implementační agentury, nedojde k žádnému převodu prostředků z NF do CFCU/implementační agentury. V čele CFCU/IA musí stát Schvalující úředník programu (PAO), kterého jmenuje NAO po konzultaci s Národním koordinátorem pomoci. Schvalující úředník programu bude odpovídat za všechny operace prováděné příslušnou CFCU / IA.

NF otevře a bude spravovat zvláštní bankovní účet denominovaný v EUR ve zvláštním účetním systému v centrální bance (nebo v bance předem dohodnuté s Komisí). Všechny bankovní účty budou zásadně úročeny. Úroky budou hlášeny Evropské komisi. Pokud o tom Komise na základě návrhu Národního schvalujícího úředníka rozhodne, lze úroky reinvestovat do programu. Stejně postupy budou platit pro všechny fondy převáděné na implementační agenturu nebo CFCU.

NAO a PAO zajistí, aby byly všechny smlouvy vypracovány v souladu s postupy stanovenými v příručce DIS.

Všechny smlouvy musí být uzavřeny do 30. listopadu 2003. Všechny platby musí být provedeny do 30. listopadu 2004.

Všechny prostředky nevyužité do data ukončení platnosti programu budou vráceny Komisi.

U smluv, kde budou finanční prostředky ponechány po záruční dobu, která přesáhne konec období pro výplaty programu, bude celková částka finančních prostředků týkající se těchto smluv, určená dle kalkulace PAO a stanovená Komisí, vyplacena implementační agentuře před oficiálním ukončením programu. Implementační agentura přebírá plnou odpovědnost za uložení finančních prostředků do data splatnosti konečné platby a za zajištění toho, že uvedené prostředky budou využity pouze na platby týkající se retenčních doložek. Implementační agentura dále přebírá plnou odpovědnost vůči smluvním partnerům za plnění povinností ohledně retenčních doložek. Narostlý úrok z uložených prostředků bude vyplacen Komisi po konečné platbě smluvním partnerům. Finanční prostředky nevyplacené smluvním partnerům po zúčtování konečných plateb budou vráceny Komisi. NAO bude Komisi každoročně podávat přehled využití prostředků uložených na záručních účtech (zejména plateb z nich provedených) a narostlých úroků.

7. MONITORING A HODNOCENÍ

Byl zřízen Společný monitorovací výbor (JMC) pro každou z osmi zemí, pro které platí většina tohoto programu. Jeho členy jsou NAO, NAC a Komise. JMC se schází nejméně jednou ročně, aby přezkoumal všechny programy financované v rámci PHARE a zhodnotil jejich pokrok směrem ke splnění cílů stanovených ve FM a přístupovém partnerství. JMC může doporučit změnu priorit a/nebo realokaci prostředků PHARE. Společnému monitorovacímu výboru jsou nápomocny monitorovací podvýbory (MSC), které tvoří NAC, PAO z implementační agentury (případně CFCU) a útvary Komise. MSC bude podrobně projednávat pokrok v každém programu, včetně jeho složek a smluv, na základě pravidelných zpráv o monitoringu a hodnocení, které budou vypracovány za pomoci externích poradců (v souladu s ustanoveními příručky DIS), a bude podávat doporučení ohledně řízení a projektování a zajišťovat jejich provedení. Monitorovací podvýbor bude podávat zprávy společnému monitorovacímu výboru, kterému bude předávat celkové podrobné zprávy o všech programech financovaných v rámci PHARE.

8. OPATŘENÍ PROTI PODVODŮM, AUDIT A OCENĚNÍ

Veškerá finanční memoranda i výsledné smlouvy podléhají doзору a finanční kontrole Komise (včetně Evropského úřadu pro boj proti podvodům) a Účetního dvora. Tento dozor zahrnuje opatření jako například předběžné ověřování nabídkových a kontraktačních řízení, které provádí delegace v dané kandidátské zemi, a kontroly na místě.

Pro zajištění účinné ochrany finančních zájmů Společenství může Komise provádět kontroly a inspekce na místě, v souladu s postupy předpokládanými v nařízení Rady (EURATOM, ES) č. 2185/96 ze dne 11. listopadu 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným porušením předpisů.

Platí postupy předpokládané v čl. 15 odst. 3 nařízení Komise č. 2222/2000 ze dne 7. června 2000 o komunikaci v případě porušení předpisů a zřízení systému pro správu informací v této oblasti.

Účetnictví a operace Národního fondu a případně CFCU a všech příslušných implementačních agentur může dle rozhodnutí Komise kontrolovat externí auditor najatý Komisí, aniž jsou dotčeny pravomoci Komise a Evropského účetního dvora dle všeobecných podmínek k finančnímu memorandu, které jsou přílohou rámcové dohody.

Útvary Komise zajistí, aby bylo po dokončení programu provedeno zpětné hodnocení.

9. ZVIDITELNĚNÍ / PUBLICITA

Příslušný Schvalující úředník programu bude povinen zajistit, aby byla přijata nutná opatření k zajištění vhodné publicity pro všechny činnosti financované z programu. Bude pracovat v těsné součinnosti s delegací Komise. Další podrobnosti uvádí příloha Zviditelnění / publicita.

10. ZVLÁŠTNÍ PODMÍNKY

V případě, že dohodnuté závazky nebudou splněny z důvodů, které mohla dotyčná vláda ovlivnit, může Komise revidovat program a dle svého uvážení zrušit jeho část a/nebo realokovat nevyužité prostředky pro další účely slučitelné s cíli programu PHARE.